

"Svarti kisi" hinn fyrri.
Reykjavík, 4. febrúar 1928.
4 bls. fol.

9.

Og vit elski láta það löngi undir höfuð leggja, að minnast gæð vinnu, sem við undum í bak að sjá í dag; það er „svarti Kisi“ okkur, falllegg og indeltt dýr, óvenjulega vinseltt og vituðt. Við undum að láta hann fara frá okkur og er samant að segja, að „fleiri vöndur að gera en gott þykja“. Og þó hér sé að eins um „stýrtausa stýrta“ að ræða, að eins hött, þá geta tilfinningum mannausa stundum verið nóg boðid, er þeir eiga að kvata upp á undir höfuð og þá er víst, að síðustu stundum um, sem hann doaldi meðal okkar, mun ó - og líklega engin okkar - gleyma.

Og ölla um ífáinu dinnu að lesja „svarti Kisa“ náttúru:

Stórinn affir að und hjörum og Gudrjú litla stórum haim úr utanför okkar, 13. Júní 1926, fór um und að sveipast um affir hötti, en sögðum þó um leid; Við fannum aldrei eins in dalt dýr eins og Kisa sí var, er við undum að sjá af 3. apríl 1926, en þó vand það ni svo, að „svarti Kisi“ vand okkur í afu-ferð.

Þó að sínu, er hann vand þess var, að eitthvert okkur fari, að kvöldi dags út úr húsinu og út í bít, fylgdi hann okkur á leid, elski einungis hér niður í götum og langan vög affir haim, heldur í fjarliggandi götum og var þó ávalt að niálma, stundum hött og stundum í hálfum hljóðinu. Var þó eins og hann vildi segja: „Hvert okkar? - tría ó þarna með þér? Fæðu elski laug! - Horndu fljótt affir!“ Og hvarva sem súp var und hann: „Soona, Kisi minn, fæðu ni haim!“ snéri hann und og sagði: „ni, ni“. En sjaldan fór hann þá lengra en í gærdinn fyrir fram á hús og lagdið þar og leid um stund var affir. Vindur lofa höfuð margu þungu götum fram og affir, í meðan hann lá þar, er hann stóftt þeim engu; sli hann affir í móti þannu sem hann var að fylgja að haiman fyrir stórum, þarna affir götum, stóð hann upp og fór í móti honum há-niálmandi, muddaði sig upp und fótur hans og fleggi sér flötum í götum og velti sér þar, þangað til sá er að hann tóti til að stjúkka honum bak og kvíð, mátti þá gæta síu að stýja elski ofan í hann, svo áleitinn var hann í þessu og vinnu lofut og niáladi nið og digorum rími af ásiggnunni.

Umars lá svarti Kisi oft út í gærdi og var þá segin saga, að stíkt vissi í fæðu og gott vöndur, svo, að Gudrjú gamla betursdóttir sagði oft, er hún sá hann þar: „Á, já, já, elski spáir hann neitt stórum vönd, hann Svarti Kisi minn! Við fannum þu á mögum; það er óg viss um“. Þetta brást víst heldur aldrei.

Leggi Svarti Kisi umi í rími, en það gerdi hann oft um niðjan daginn, þó hann hafði oft vönd alla náttúra úti, eins og gáðum herþingum er lítt, mátti ávalt sjá, hvort vindstóðum bræfist frá þóu sem hím var, þá er hann lagdið niður, þó hann snéri ávalt þjórum; þá átt sem vindstóðum er var von, þó þóer þývandi und það er hím var þóer hann tóu um sig til vöfussins.

Var það þá eftir, að hún sesti í þetta og sagði við heimilisfólkið: „Hú stúlkum við tóku
effir, hvort hann vændur eðli gegnum af áttinni bráðum og tekur að blása og þreivni
að sem svartu kisu snýr þjófinu í.“ Þetta held ég að hafi aldrei brugðist! a. m. b.
- þann morgun stípti, sem tekid var eftir þessum.

Það er óþætt að segja, að mikid dalaði var haff á þessum frýgdarlegri: Öllum þetta
vort um svartu kisu, allir stóru þessum og hann velti sér í allar hlíðar til þess að
hoyt vori að stjúlum þessum, eðli einungis bakid, heldur og hvid og lappir og er óþætt að
segja að ég var eðli sigður manna til þess og svo vitanlega Gudný litla. En þó
svo vid að kisu tógi upp í kinnu og annaðhvort óþakur vori að stjúlum þessum, en
hann sei Önnu (Kerusa ninnu) vid vinnu sínu, síðandi á stól frá laup frá, en
í sama herbergi, var hann ávalt fljótur að standa upp og klaupa upp í skjól þess
til að láta hann stjúlum sér. Það var eðli nóg að vör gerðum það, hún væð að
láta þessum vinnu sína í lí og var hann þá ávaru teininu að leggja lappir sínar
útan um háls þess og kinnu með sína svörtu og fallegu, lodnu kinnu að
kinnu þess til að stjúlum þessum. Þetta gerdi hann vid engum nema
hann, eðli var hún þá ávalt vinnu vid hann eftir á nioti og þessum
flömláttum hélt hann áfram, þó hún stjáladi vid þessum indur gálfið, þó
þá lappir þess þar vid þessum þessum, snú nýlmandi, veltandi sér í allar
hlíðar og máladi svo að þessum þessum var í höð þessum.

Svarti kisu var vörjulega láttum liggja niðri: niðstáð var herbergi á nöttum,
en þar vildi hann þó ógjarnan vera; samd fót þess þess að ávalt er sagt var
vid þessum: „Kerusa ninnu, kisu ninnu!“ Láttadi hann þá á undan manni vidur
stígan og látt vid og vid, til baka, til þess að benda á, að nauðgulegt vori að
stíggja upp fyrir þessum. Á morgunna vand Önnu aftur til þess að ljúta upp
fyrir þessum og mátti hún þá ávalt góða sína, að hún stjál eðli afan á þessum, þó
hann var stóðugt að fléggja sér vidur fyrir þessum þessum og velta sér, svo þess
göti stjáladi hann, helz alla línd sína, eldhús, þar sem morgunmaturinn
hann vid þessum, aftur góður og velt úti láttum.

Hann sem kisu var í húsinnu og áttadi: út sta inni eld hús til að þá sér
mat, settist hann ávalt á gálfið fyrir niðan stígan sem liggur in forstofunni
upp í loftid. Þar sat hann þessum til einhvers vori í gauri og vori niður þá á
valt að hann vildi annaðhvort láta ljútu upp forstofunni sína eld húsinnu
og fót þessum þá á undan manni og settist vid fót dýrnan, sem hann vildi að
upp vori láttid, settist þar og horfði nýlmandi upp í handgá og hunder-
innar. Þessum nið forstofudýrnan sem hann settist vid, en meður vildi reyna
hvort þessum vori alvar, með að fara út og fótinn sína eld hús og kalladi á þessum,
þá sat hann ávalt vid sínu kapp kapp en nýlmandi þó á kvæðum þessum sem
hann var kinnu, nýg upp var láttid. Sati hann eftir á nioti vid eld hús dýr-
nar og vildi þá mat, en eðli fara út, en meður fótinn að forstofudýrnanum, X

lyfi þeim upp og kalladi í hann, sat hann einnig þá við sinn kápa og hatti
staki við, en þá var lokið. Til þess að kenna hann, við hvorar dýra er
hann sat, var hann, í bili, stundum staki svinu, heldur gengid frá hann
sinn í stofu sta upp á loft; var hann þá ávara soffer við troppsennar til þess
að bíta þess að einhver þommi sem stildi hvar hann vildi.

Ekki þótti annað hlyða, en soja sama sögu af þess og er þinn m. a. en,
að hann þótti matháttur þinn mesti og matsandur að sama stöfum. Annad en al-
veg glönnjan físta var fjendingarlaus að bjóða hann og minna en meðal sturl-
is. Nogeti hann staki í máttidinu, auti nogeti nýttur, enda fela eift hann
svo vel, að hann var talinn stordur alls. Þess kyns dýra hér mun stóðir
og norti fjóðungur var hann að þessid.

Swarti þessi var svo gljáandi svartur, að líkur hans, hans og lappir
var eins og fínasta flanel. Hann var framúrskarandi hvarlögur og
þreifadi sig vel, og aldrei kom hann sár frá neimni hildarleita af þinnu
mögju en hann tók þátt í, við aðra herkingu hér í endurhveli Stóla vodu
hallsins og margu þeirra leiddi hann hvar língad að lokinni orustu sinni
við þá til þess að þeir gótu leidd sár leita með þinnu og fersid ór hertingju.

Þad má þá áreiðanlega seja um svartu þess, að þó hann vori herkingur
þinn mesti og ekki oft í orustum, var hann vel loki og niðils mættu af
samkíðan-kyndið sinni. Hann leitadi staki á aðra að fyrrbragdi, en vardi lönd
sinn vel og ávalt með dreygskap og óg er viss um að í þinnu lejó vidtöðum og
göð sál og innilögju og vidtöðum, augna tillit, hafi óg namurk sed þjó neimni
áðru dýri en þjó þannu. Vinsemd hans náði staki einnig til optur, en þinnu
í sömnu herbergingu og hann hafði við í, heldur var hann í niðilum hertölkum
við fálkið í Kjallaránum, staki eift þinnu gömdu, sem ávalt ávarpaði hann
vingjarnlega og rétti að þannu margu göðum og ómáttum niðilverðinu, þó þann
þe öngt var í þess þessu þjó þinnu sjálfum og ný þessu var staki til. Óg
er viss um, að matki hann ni mela - eru hafi þessu niðil - mudi hann einnig
þessu þjó, með þessu þessu þess og margu vora lóðum í Stólu þannu
þinnu gömdu.

Þó marg mætti seja þessu vingjarnlega og vora dýri þessu til á gótt, lét
ég hér stadar nema, en gét þó eigi annad en minnst ^{með} mættum aðru í síðustu
afstundin hans hér í lag; þó þann vid vorum að hunda í lag, þann þess að vordstófu dýra-
hertöðinu og bít þess að upp vori lokið. Hann stíffist í með þad hvar eift annad,
að setjast að bati optur alls - en þó var hann staki varam - og muddadi sig
upp við bati á optur, malaði og ný þessu vingjarnlega, hlyðs upp þessu þessu
og upp um hals þessu minna og strauk nefinn um þessu þessu með þessu
sinnu hvoranegin upp um astir og hals. Síðan gét þess þess ut um gartinn, lappist
stund þess upp í gjendingu og þann svo þess, setjist í stól í eldhúsinu og bít
þess að hann góði þessu og þóður til - aftöku stadarins.

Hvar var hann að vilja um til optur? Og hvar stíffist hann hvar vandi að
soja? Þessu leiga viltvord í þessa leid: „Þú erud þess, vissinn minni
göðu, þessu að stóða stílnad optur - um stund -; ni langar nýg

þú ert hvers gættur og þakka þessu öllum fyrir þínu samvinnu og
allt gott og þú tekst gættur þinni með ró og gleði, því þú hefur náð þessu, en þú
er og vitid og álfrogt betur en ég, það er mér þetta best, því ég er orðinn
svo lassin í heilumum að hatta þessu skafad af jafn náinni samvirkni
minni. eftir leiddist eins og veid hafin áður. Ég líd til gættur og þessu bláum
augum, fullum þakklátis og hjartan leygi vinnu og líd gættur mín.
Leyf þú mér einn sinni að njóta þessu sals, að finna gættur nýjleku
og vithvönnu vinnu þessu strjúkari minn svarta hjúsi, sem
þú hefur svo oft gjótt áður og minni, að þú og þessi stafi mál, sem ég gætti
látid tilfinsingur minnar í ljósi með þú öðru í þessu, að sem gleið dýr
þú að njóta jafn mikillar gleði og vinnu þessu sem þú átt hefur eignu
mér. Ég stíll stafi, og þú mást stafi heldur, hver tilgangur lífins
er, vinnu stafi það vinnu þessu eftir stílnadinn, en þessu þú von
- og þú mást líta þú þú vitid þú stafi - minn þú, að vinnu einn
eftir að sjá þú og sjá hvern áðun hótteika. Ég þess þú þessu til gættur
mín, að vinnu augnabliki lífs míns, að þú, sem náðin þú og mér
vitid, vil þú einn sjá mér hótteika, með þú að líta vinnu stílnadinn
vinnu mér sem lítt þessu. Þú kemur í vinnu til gættur, þar sem þú
einn átt saman, til að hótteika gættur og þakka gættur öllum og vinnu
gættur að þessu þú mér allt þú sem ég þessu að þessu - og þú þessu mót -
minnar í vinnu og þessu þessu - þessu gættur í mót. Og þú ert í einn einn
sinni að ganga hvern minn í þessu þessu gættur, og líta þú þú
þú stafi sem ég þessu þessu og þessu þessu í stílnu vinnu gættur
og hótteika. Þú kemur í vinnu og vinnu þessu sem átt að þessu.

Veid átt vel! Lídi gættur öllum vel!"

Þú mást þessu vinnu þessu að þessu vinnu þessu þessu
þessu þessu, vinnu þessu, ef þú þessu gættur mál.

4. febr. 1928.

J. P.